

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820200880
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3820200880.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyiho a JUDr. Ľubice Bajzovej v právnej veci navrhovateľa - manžela J., nar. XX.XX.XXXX., bytom J., Y. č. XXX/XX/X proti odporkyni - manželke Y.j, rod. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., ul. S. č. XXX/XX, t.č. bytom J., E. XX/X., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností na čas po rozvode k mal. J., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 27. januára 2021, č. k. 15P/10/2020-248, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. vo výrokoch II., III. a IV. **m e n í** takto:
- Na čas po rozvode mal. J., nar. XX.XX.XXXX **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matky dieťaťa - odporkyne Y. B.. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú vykonávať obaja rodičia.
- Navrhovateľ - otec dieťaťa J. B. je povinný platiť na výživu mal. J. sumu 200,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť k rukám odporkyne - matky dieťaťa vždy vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca, s účinnosťou od 17.03.2021.
- Nedoplatok na výživnom za obdobie od 17.03.2021 do 30.09.2021 vo výške 650,- eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v splátkach po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou rozsudku do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.
- Navrhovateľ je oprávnený stretávať sa s mal. J. v každý páry víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že otec maloletého vyzdvihne a odovzdá v bydlisku matky. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom výrokom I. súd manželstvo účastníkov konania rozviedol. Výrokom II. mal. J. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky dieťaťa - odporkyne Y. B., ktorá je oprávnená zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Výrokom III. navrhovateľa - otca dieťaťa zaviazal platiť na výživu mal. J. mesačne sumou 450,- eur, ktoré výživné je povinný platiť k rukám odporkyne - matky dieťaťa v sume 350,- eur, mesačne vždy vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca a sumu 100,- eur na tvorbu úspor na účet v peňažnom ústave, ktorý na tento účel zriadi v prospech maloletého dieťaťa matka do troch pracovných dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že dispozícia s finančnými prostriedkami na tomto účte podlieha schváleniu súdom, mesačne vždy vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca. Matku dieťaťa - odporkyňu zaviazal povinnosťou oznámiť

otcovi dieťaťa - navrhovateľovi číslo účtu zriadeného na tvorbu úspor, v lehote päť pracovných dní. Styk navrhovateľa s mal. J. neupravil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodoval na základe návrhu otca, ktorý sa domáhal rozvodu manželstva s odporkyňou a úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Odporkyňa s rozvodom manželstva súhlasila. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že v manželstve účastníkov existuje hlboký a trvalý rozvrat vzťahov, ktorý odôvodňuje jeho rozvod. Účastníci ako manželia nežijú po dlhší čas v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, spoločne sa nepodieľajú na výchove svojho dieťaťa, každý z manželov si vedie vlastný život so svojimi aktuálnymi partnermi, navrhovateľovi podľa jeho tvrdenia sa dokonca narodila dcéra z partnerského vzťahu vo Y.. Ani jeden z manželov nie je ochotný urobiť nič pre nápravu tohto stavu, nemienia obnoviť spolužitie, preto súd hodnotil tento stav v manželstve ako trvalý a nezvratiteľný, preto manželstvo účastníkov konania rozviedol. Zároveň, v súlade s ust. § 24 ods. Zákona o rodine, upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Vychádzal z toho, že od narodenia zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa matka, poskytuje mu všestrannú opateru, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, preto súd aj za súhlasu navrhovateľa a kolízneho opatrovníka zveril mal. J. do osobnej starostlivosti odporkyne. Pokiaľ ide o výšku výživného, súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa platiť na výživu syna mesačne sumu 450,- eur. Uviedol, že v priebehu celého rozvodového konania bol navrhovateľ vo Y. nezamestnaný, od začiatku r. 2019 poberal na území Y. podporu v nezamestnanosti v sumách od 3.000,- CHF do 3.500 CHF, pričom túto podporu poberal do septembra 2020 a poslednú dávku mal vyplatenú v októbri 2020. V tejto sume je zahrnutý aj prídavok na mal. J. v sumách od 200,- do 222,- CHF, ktorý prídavok navrhovateľ odporkyni v minulosti neposkytoval, i keď išlo o dávku určenú pre dieťa. Aktuálne, konštatoval súd prvej inštancie, navrhovateľ žije vo Švajčiarsku so svojou terajšou partnerkou, v septembri 2020 sa mu narodilo dieťa, je nezamestnaný a hľadá si prácu, pretože koncom decembra 2020 mu končí pobyt cudzinca vo Y.. Vychádzajúc zo stavu v čase rozhodovania súd potom vychádzal zo zásady potenciality príjmov na strane navrhovateľa, pričom pre účely určenia výživného na čas po rozvode nebral do úvahy jeho posledné tvrdenie, že je nezamestnaný a nemá žiaden príjem, ale vychádzal z predpokladaného príjmu najmenej v sume 3.500,- CHF (približne 3.236,- eur), ktorý by navrhovateľ dosahoval, keby sa riadne zamestnal, ktorá suma sa rovná sume podpory v nezamestnanosti v niektorých mesiacoch. U navrhovateľa sa pritom vychádzalo pri výške podpory z 80 % jeho zárobku t.j. 4.612,- CHF. V tejto súvislosti súd poukázal aj na zavádzanie navrhovateľa o výške jeho podpory s tým, že navrhovateľ evidentne vyčerpal celú podpornú dobu bez toho, aby sa zamestnal, preto jeho ďalšiu nezamestnanosť pre účely vyživovacej povinnosti nemožno akceptovať. Poukázal tiež na to, že navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že odmietol prácu za približne 5.000,- CHF mesačne, pretože by sa musel znovu sťahovať a mal by s tým spojené zvýšené výdavky. I uvedená skutočnosť napovedá tomu, že pracovné príležitosti u navrhovateľa sú dostupné, tieto však prispôsobuje bývaniu a svojej terajšej partnerke, ktoré skutočnosti však nemôžu ísť na ťarchu vyživovacej povinnosti navrhovateľa. Po zohľadnení odôvodnených výdavkov na strane navrhovateľa a následne vychádzajúc zo sumy najmenej 3.500,- CHF, ktorú by navrhovateľ pri riadnom zamestnaní minimálne dosiahol, zostáva navrhovateľovi k dispozícii suma najmenej 2.500,- CHF, z ktorej i po zohľadnení jeho výdavkov mu zostáva dostatok prostriedkov na výživné v sume 450,- eur, t.j. približne 486,- CHF (ani 1/7 predpokladaného príjmu). K námietke otca, ktorý poukazoval na výšku výdavkov na syna, súd konštatoval, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča a miera vyživovacej povinnosti preto nemusí byť daná len faktickými výdavkami, ale pokrývaním potrieb v takej výške a kvalite, ktorú dovoľuje úroveň rodiča k výžive povinného. Pri určení výšky výživného bral zreteľ aj na celkové majetkové pomery navrhovateľa, ktorý je výlučným vlastníkom pozemku v intraviláne v Z., je vlastníkom bytu v J., v ktorom býva jeho matka a spolu s odporkyňou majú ďalší byt v BSM. Bol toho názoru, že ak nie je v schopnostiach otca platiť určené výživné, môže zlepšiť svoju finančnú situáciu napríklad predajom predmetného pozemku. Styk otca s mal. J. neupravoval. Uviedol, že odporkyňa v priebehu konania žiadala upraviť styk otca s maloletým raz mesačne, následne však na tomto netrvala, keď v závere konania uviedla, že nesúhlasí s úpravou styku. Za tohto stavu, keď ani situácia u navrhovateľa nie je vyriešená a navrhovateľ nechodí na Slovensko v pravidelných intervaloch a nie je preukázané, že rodičia by sa celkom nevedeli dohodnúť na styku otca s dieťaťom súd rozhodol tak, že styk otca s maloletým sa neupravuje. Zároveň však vyzval oboch rodičov, aby komunikovali ohľadom stretávania sa otca so synom tak, aby sa ich vzájomný vzťah obnovil a aby z tohto dôvodu nedochádzalo medzi rodičmi ku konfliktom. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozsudku v časti úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že maloletého J. zverí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a výživné k maloletému neupraví. V odvolaní uviedol, že jeho pracovné aktivity v mieste výkonu práce sa skončili, vrátil sa natrvalo žiť na územie Slovenskej republiky, preto už nevidí dôvod, prečo by sa nemal podieľať na výchove a starostlivosti o maloletého a nevidí žiadnu prekážku, ktorá by ho z tejto starostlivosti vylučovala. Netrpí žiadnou duševnou ani inou chorobou, ktorá by mu prekážala v riadnej starostlivosti o maloletého syna. Vyslovil presvedčenie, že tvrdenia odporkyne a kolíznej opatrovníčky o negatívnom vzťahu k maloletému a aj o sporadickom styku s maloletým sa nezakladajú na pravde. Uviedol, že v čase pobytu na území Slovenskej republiky vždy vyhľadával styk s maloletým, čo mu však v priebehu konania nebolo ani raz umožnené zo strany odporkyne, ktorá neustále vytvárala priehyby, aby k uvedeným stretnutiam nedošlo. Doposiaľ nemá ani vedomosť, kde maloletý s odporkyňou žije a aj napriek opakovaným telefonickým a sms-kovým výzvam mu nebola predmetná informácia poskytnutá. Nesúhlasil ani s tvrdením, že sa s maloletým v čase pobytu na území Slovenskej republiky stretával sporadicky. Dokazuje to skutočnosť, že v r. 2019 v mesiacoch apríl až september sa nachádzal v mieste spoločnej domácnosti s odporkyňou a trávil všetok voľný čas s maloletým. Nie sú pravdivé ani tvrdenia odporkyne, že nemal záujem o stretnutia s maloletým, keďže od augusta 2020 sa o to viackrát pokúšal. Nebolo mu ani umožnené v mesiaci december 2020 odovzdať maloletému darčeky. Na základe uvedeného mal za to, že odporkyňa zámerne zamedzuje fyzickému aj telefonickému kontaktu s maloletým, ktorého výsledkom má byť vytvorenie umocnenia pocitu maloletého, že ho otec nemá rád, že je zlý otec a nechce sa s ním stretávať, z čoho vyplynul dôsledok, že maloletý si vytvoril mylný úsudok voči nemu. Nesúhlasil ani s rozhodnutím súdu o výške vyživovacej povinnosti. Uviedol, že dňa 26.12.2020 mu bolo doručené potvrdenie o skončení povolenia k pobytu na území výkonu pracovnej činnosti vo Y., 31.01.2021 mu bolo doručené potvrdenie o odhlásení z ubytovania vo Y.. Na základe týchto skutočností bol povinný opustiť územie Y. a natrvalo sa vrátiť na územie Slovenskej republiky. Dňa 03.02.2021 požiadal o zaradenie do evidencie nezamestnaných na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi. V súčasnosti sa nachádza v zlej finančnej situácii v dôsledku dlhotrvajúceho zlého zdravotného stavu a z toho vyplývajúcej nemožnosti sa zaradenia do pracovného prostredia, v dôsledku čoho je pri splácaní povinných mesačných platieb nútený prijímať opakovanú pomoc od svojich rodičov, čo preukazoval pripojenými čestnými prehláseniami.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení poukázala predovšetkým na to, že otec v návrhu na rozvod manželstva sám navrhol, aby súd zveril maloletého J. na čas po rozvode manželstva do starostlivosti matky, pričom v priebehu celého konania navrhovateľ v tomto smere svoj postoj nijakým spôsobom nezmenil, nepožadoval dieťa zveriť do jeho osobnej starostlivosti a nepožadoval ani zverenie do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Navrhovateľ pritom ani v odvolaní vôbec neuvádza, akým spôsobom žiada upraviť osobnú starostlivosť o maloletého. K tomu ďalej uviedla, že zverenie syna do jej osobnej starostlivosti nijakým spôsobom nevylučuje možnosť navrhovateľa zúčastniť sa na výchove a starostlivosti o syna v prípade, že o to bude mať skutočný záujem. Zároveň bola toho názoru, že navrhovateľ nemá skutočný záujem o starostlivosť o syna, jeho pohnútkou je len snaha o dosiahnutie zníženia súdom uloženej vyživovacej povinnosti, pričom navrhovateľ sa prakticky celý doterajší život ich syna zdržiaval v zahraničí, kde má aj trvalý partnerský vzťah, z ktorého sa mu narodila maloletá dcéra. Záujem o syna začal prejavovať až po doručení rozsudku, resp. po podaní návrhu na rozvod. Od júla 2020 syna nevidel do januára 2021. Počas prvostupňového konania sa trikrát pokúsil o to, aby sa stretol so synom, pričom prvýkrát volal deň pred odchodom do Y. vo večerných hodinách, kedy už syn spal, druhýkrát 27.11.2020 sa dožadoval okamžitého stretnutia so synom, kedy ona bola v práci a povedala mu, aby sa so synom dohodol, pričom otec však už syna na mobil ďalej nekontaktoval a tretíkrát kontaktoval syna pred Vianocami 2020, keď mu volal počas online hodiny (dištančná výučba) s tým, že mu chce ísť kúpiť darčeky, pričom syn mu povedal, že sú všetci v karanténe kvôli Covidu a preto s ním ísť nemôže. Po podaní odvolania prišiel navrhovateľ na adresu, kde bývajú, v X. dvakrát s tým, že má záujem sa so synom stretnúť, avšak vopred sa neohlásil. V mesiaci marec 2021 bol syn u kolíznej opatrovníčky, kde sa vyjadril, že nesúhlasí so striedavou starostlivosťou, chce zostať u matky, s otcom sa chce stretávať raz za mesiac na jeden deň. V tejto súvislosti úplne vylúčila, že by ich syna akýmkoľvek spôsobom v jeho názore na styk s navrhovateľom negatívne ovplyvňovala, pretože sa jedná o dospelého a rozumného chlapca, ktorý si už mnohé skutočnosti dokáže vyhodnotiť sám a teda len občasný záujem navrhovateľa o neho je len prirodzeným dôsledkom uvedomenia si reality zo strany ich syna. Na tomto mieste opätovne zdôraznila, že nespochybňuje právo navrhovateľa

zúčastňovať sa na výchove a starostlivosti o syna, avšak je presvedčená, že súd všetky skutočnosti týkajúce sa rozhodovania o zverení syna do jej osobnej starostlivosti riadne a vyčerpávajúco zistil a vyhodnotil. K výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý styk otca s maloletým neupravil, uviedla, že sám navrhovateľ podal návrh na rozvod manželstva, v ktorom zároveň navrhol, aby súd o jeho styku s maloletým nerozhodol a úpravu styku ponechal na dohode rodičov. Ona napriek tomu ako matka v konaní navrhovala, aby súd upravil styk otca so synom v rozsahu aspoň jedenkrát mesačne, pretože mala záujem o to, aby sa ako otec na výchove syna podieľal, aby na vzťahu so synom pracoval, pretože považuje za správne, aby dieťa, pokiaľ je to možné, malo kontakt s oboma rodičmi. Nakoľko však navrhovateľ v priebehu konania nevedel uviesť presné termíny, v ktorých by sa chcel so synom stretávať, pretože sa zdržiava vo Y., na úprave styku napokon netrvala. Zároveň však dodala, že nepovažuje za potrebné, aby súd styk medzi navrhovateľom a synom upravil, pretože je presvedčená, že sú schopní sa v tomto smere dohodnúť a pokiaľ navrhovateľ bude rešpektovať pravidlá, styk so synom mu rada umožní. K tvrdeniam navrhovateľa, že po vydaní rozsudku súdu prvej inštancie ukončil pobyt vo Y., je evidovaný ako nezamestnaný na Úrade práce v Prievdzi a nachádza sa v zlej finančnej situácii, má zlý zdravotný stav a nemá možnosť zapojiť sa do pracovného prostredia uviedla, že všetky uvedené tvrdenia považuje za nepreukázané a účelové, v snahe sa vyhnúť vyživovacej povinnosti vo výške, ktorá bola stanovená súdom. Bola toho názoru, že tvrdenie navrhovateľa, že sa vrátil trvalo na Slovensko je nepravdivé, myslí si, že toto nie je trvalé, ale je to len na nejaký čas, pričom podotkla, že vo Švajčiarsku má navrhovateľ partnerku a svoju maloletú dcéru. K tvrdeniu navrhovateľa o zlej finančnej situácii poukázala na skutočnosť, že sám navrhovateľ na pojednávaní dňa 06.10.2020 vo veci sp. zn. 9P/19/2020 uviedol, že dobrovoľne odmietol prácu, ktorú mu vo Švajčiarsku ponúkol tzv. „úrad práce“, pričom uvedená ponuka na vykonávanie práce mala navrhovateľovi garantovať príjem vo výške cca 5 000,- CHF mesačne. Dôvod, pre ktorý navrhovateľ túto prácu odmietol, nemožno akceptovať. Ďalšou paradoxnou skutočnosťou je, že navrhovateľ vo svojom vyjadrení z 21.12.2020 (t.j. v čase, keď už nepoberal podporu v nezamestnanosti vo Y.) uviedol, že finančne vypomáha svojej matke, ktorá je starobná dôchodkyňa, uhrádza jej platby spojené s inkasom, pretože má nízky dôchodok, pričom však už v podanom odvolaní (15.02.2021), t.j. ani nie s dvojmesačným časovým odstupom už tvrdí, že mu na úhrady jeho životných nákladov prispieva jeho matka, o čom doložil jej čestné prehlásenie. Z uvedeného je nepochybne zrejmé, že toto tvrdenie sa nezakladá na pravde a jeho účelom je snaha o zníženie určenej vyživovacej povinnosti. V tejto súvislosti vzniesla aj otázku, akým spôsobom navrhovateľ uhrádza náklady na výživu svojej maloletej dcéry. Zároveň poukázala na majetkové pomery navrhovateľa, skutočnosť, že na prekonanie dočasného výpadku príjmu môže navrhovateľ pristúpiť k speňaženiu uvedeného majetku a zabezpečiť si tak dostatok finančných prostriedkov nielen na plnenie si určenej vyživovacej povinnosti, ale aj na úhradu ostatných nákladov navrhovateľa bez potreby finančnej pomoci od svojich rodičov. Na záver vyslovila presvedčenie, že navrhovateľ nepochybne disponuje vyšším finančným pokrytím ako sa snaží prezentovať.

5. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení uviedol, že matka počas osobného kontaktu na úrade dňa 01.03.2021 uviedla, že nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, ani jej syn to tak nechce, podľa jej názoru otec dieťaťa navrhuje striedavú osobnú starostlivosť iba z toho dôvodu, aby sa vyhol plateniu výživného. Maloletý J. v neprítomnosti iných osôb uviedol, že striedavá osobná starostlivosť by mu nevyhovovala. Nechce byť teraz s otcom, po roku. Za rok 2020 bol s otcom päť či šesťkrát, otec mu písal keď bol na Slovensku, inak mu otec písal iba na narodeniny, počas roka mu otec nepísal. Ďalej uviedol, že s otcom bol naposledy pred týždňom alebo dvoma, prišiel neohlásene do X., trochu sa spolu rozprávali pred domom, otec ho aj zavolať von, ale on ísť nechcel. Maloletý J. verbalizoval, že striedavú starostlivosť si nechce ani vyskúšať, chce naďalej žiť s mamou v X.. S otcom chce udržiavať kontakt, ale nechce, aby to bolo súdom upravené, ale aby to bolo na ich dohode. Prekáža mu však, že otec mu priveľmi často vypisuje správy, že ako sa má a kedy sa stretnú, takto mu to píše každý týždeň a on otcovi vždy odpíše, že s ním nechce ísť. Stretávanie s otcom si predstavoval tak, že by bol s otcom na jeden deň raz do mesiaca. Na otca je tiež nahneváný, že si „urobil“ ďalšie dieťa, popri tom bol stále ženatý.

6. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k vyjadreniu odporkyne znova poukázal na skutočnosť, že sa natrvalo vrátil žiť na územie Slovenskej republiky, preto nevidí dôvod, prečo by sa nemal podieľať na výchove a starostlivosti o maloletého. Uviedol, že od návratu na územie Slovenskej republiky v januári 2021 sa snaží neustále vyhľadávať styk s maloletým, čomu však zo strany odporkyne je neustále zamedzované. Absolútne nesúhlasí s tvrdeniami odporkyne, že by sa jeho snahy o stretnutie s maloletým

sústredili v časoch neskoro večer alebo v čase školského vyučovania a ani okamžite, bez riadneho upovedomenia odporkyne vopred. Odporkyňa vytvára prierahu, aby k uvedeným stretnutiam nedošlo, pričom on má za to, že odporkyňa zámerné zamedzuje fyzickému aj telefonickému kontaktu so synom; on je presvedčený, že maloletý by sa s ním rád stretol a trávil s ním čas, ale kvôli odporkyni a rešpektu k nej tak neurobí. Na základe týchto skutočností si dovolil požiadať pracovníčku ÚPSVaR, odbor sociálnych vecí a rodiny o vyhotovenie psychologického posudku maloletého, vo veci zistenia a potvrdenia uvedených skutočností a tvrdení. Naďalej zotrval aj na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní proti stanovenej vyživovacej povinnosti. Absolútne sa nestotožňuje s tvrdeniami odporkyne uvedenými vo vyjadrení, že by jeho tvrdenia boli účelové a nepreukázané v snahe vyhnúť sa vyživovacej povinnosti na maloletého. Počas manželstva, tak ako aj po odsťahovaní odporkyne zo spoločnej domácnosti, sa vždy snažil o zabezpečenie rodiny a hlavne potrieb maloletého, pričom počas trvania manželstva bol jediná zárobkovo činná osoba a odporkyňa počas celého obdobia nevynaložila žiadnu snahu o zlepšenie životnej situácie a potrieb rodiny. Preto bol nútený vycestovať a nájsť si prácu v zahraničí, čo bolo aj príčinou naštrbenia vzťahu s maloletým. Manželstvo s odporkyňou trvalo 13 rokov, čo bol dostatočný čas na zabezpečenie si práce a zlepšenia životnej úrovne rodiny, pričom odporkyňa absolútne nepreukázala, čím sa zapríčinila o zlepšenie stavu a statusu rodiny a len využívala dobrotu a schopnosti navrhovateľa. Pokiaľ odporkyňa opakovane poukazuje na skutočnosť, že „odmietol“ prácu vo Švajčiarskej konfederácii, kde mal garantovaný príjem, túto skutočnosť už ozrejml vo svojom odvolaní. Mal za to, že počas poberania podpory v nezamestnanosti vynaložil snahu a taktiež vôľu robiť, o čom priložil dokument o vykonávaní brigádnickej činnosti z 24.01.2020, ktorý preukazuje skutočnosť, že aj napriek zlému zdravotnému stavu sa snažil o zamestnanie a následné zlepšenie životnej situácie rodiny. Na pravú mieru chce uviesť aj tvrdenia odporkyne uvedené vo vyjadrení, v tom smere, že finančná výpomoc jeho matke, ktorá je starobná dôchodkyňa, bola poskytnutá len vo veľmi obmedzenom režime v rozsahu max. do výšky 150,- eur a bola opakovaná len v čase, keď bol zamestnaný alebo poberal podporu v nezamestnanosti, teda za čas minulý, keďže aktuálna finančná a zdravotná situácia mu to absolútne neumožňuje, v aktuálnej dobe je odkázaný na pomoc od svojho otca H. B. a od svojej matky C. M., čo doložil aj čestnými prehláseniami vo svojom odvolaní. Taktiež predkladá čestné vyhlásenie p. H. o poskytnutí finančnej pôžičky vo výške 5 000,- eur zo dňa 23.03.2021 a čestné vyhlásenie partnerky otca p. F. z 01.02.2021. K príspevku na výživu svojej maloletej dcéry T. uviedol, že vyživovacia povinnosť na maloletú je vo výške 407,50 CHF (350,- eur), pričom túto sumu uspokojil vo výške 2 500,- CHF, ktorá predstavovala sumu zálohy za byt, v ktorom býval spoločne s priateľkou a maloletou dcérou, ktorý opustili v čase návratu navrhovateľa na územie Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o jeho majetkový status a vlastníctvo, ide o nehnuteľnosti, ktoré sú síce v jeho výlučnom vlastníctve, ale ide o nepredajné nehnuteľnosti, teda nie je možné, aby došlo k speňaženiu uvedených nehnuteľností. Vo veci nepreukázania jeho zlého zdravotného stavu a neustále pretrvávajúcich zdravotných ťažkostí predložil písomné potvrdenia o opakovaných zdravotných vyšetreniach vykonaných na území Y. v čase od decembra 2019 do septembra 2020. Absolútne nesúhlasil s tvrdením odporkyne, že by disponoval vyšším finančným pokrytím a že klamlivo uviedol výšku svojej podpory v nezamestnanosti. Na záver uviedol, že odo dňa návratu na územie Slovenskej republiky posielal na výživu maloletého syna sumu vo výške 100,- eur každý mesiac.

7. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení zo dňa 24.05.2021 k vyjadreniu otca uviedol, že od podania svojej správy dňa 10.05.2021 sprostredkoval rodičom a maloletému poradenstvo na referáte poradensko-psychologických služieb, ktoré bude zamerané na zlepšenie vzájomnej komunikácie medzi rodičmi a na zlepšenie vzťahu medzi otcom a maloletým J..

8. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 65 a § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP), po zopakovaní a doplnení dokazovania pred odvolacom súdom v zmysle ust. § 384 a § 385 zák. č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP) a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti výrokov II., III. a IV. podľa § 388 CSP zmeniť.

9. V preskúmvanej veci na navrhovateľ podaným návrhom domáhal rozvodu manželstva s odporkyňou a úpravy práv a povinností k maloletému J. na čas po rozvode manželstva tak, že súd manželstvo účastníkov rozvedie, maloletý J. bude na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bude zaviazaný platiť na výživu maloletého J. sumu 100,- eur mesačne k rukám matky. O úpravu styku s maloletým J. navrhovateľ nežiadal, s tým, že úprava styku sa ponechá na dohode rodičov.

10. Súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol, proti výroku o rozvode manželstva žiaden z účastníkov odvolanie nepodal, preto je rozsudok v tejto časti právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 CSP). Navrhovateľ v odvolaní žiadal, aby maloletý J. bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že výživné voči maloletému J. nebude určené.

11. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

12. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod.), stabilitu budúceho výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.). Pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností súd zisťuje najmä to, ktorý z rodičov je vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa väčšmi spôsobilý na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, resp. zverením komu by boli zabezpečené najpriaznivejšie podmienky pre vývoj dieťaťa a u koho sú lepšie predpoklady na výkon osobnej starostlivosti.

13. Novela Zákona o rodine č. 217/2010 Z.z. zaviedla do rodinného práva inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti, ktorý zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode. § 24 ods. 2 Zákona o rodine ustanovuje, že ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

14. Súd musí vo všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností, teda nielen pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, potom platí, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa.

15. V preskúmvanej veci, keďže otec na rozdiel od konania pred súdom prvej inštancie, v podanom odvolaní žiadal, aby súd zveril maloletého J. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, bol odvolací súd v zmysle ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine povinný skúmať, či striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov bude v záujme maloletého dieťaťa. Pre rozhodnutie o tejto otázke odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie pred odvolacím súdom, na ktorom vypočul oboch rodičov maloletého a kolízneho opatrovníka, zastupujúceho v konaní záujmy maloletého dieťaťa. Kolízny opatrovník pri vylúčení uviedol, že rodičom bolo poskytnuté psychologické poradenstvo zamerané na zlepšenie komunikácie medzi rodičmi a zlepšenie vzťahu medzi otcom a synom. Na Referáte poradensko-psychologických služieb v Prievdzi sa uskutočnila jedna individuálna intervencia s matkou, jedna individuálna intervencia s otcom, dve spoločné párové intervencie s obidvoma rodičmi, štyri individuálne intervencie s J. a dve spoločné intervencie otca s J., pričom matka sa počas intervencií vyjadrila, že synovi nebráni v styku s otcom. Uviedla, že syna vedie k tomu, aby sa s otcom na stretnutiach dohadoval on sám. Otec počas intervencií uviedol, že má záujem stretávať sa so synom, nevie, prečo sa styk nerealizuje, ale myslí si, že matka bráni synovi v kontakte s ním. Maloletý J. sa počas intervencií vyjadril, že sa s otcom stretne, ale tak raz za mesiac, pretože voľný čas trávi väčšinou s kamarátmi. S otcom je v kontakte len sporadicky. Vyjadril sa, že otec na neho niekedy príliš tlačí a chcel by mať skôr viac priestoru. Na spoločnej intervencii otca s maloletým, ktorá sa uskutočnila dňa 01.07.2021 sa dohodli na spoločnom výlete. Obidvaja sa vyjadrili, že stretnutie sa zrealizovalo, boli spolu na výlete a všetko

dopadlo dobre. Následne sa dohodli, že maloletý J. sa otcovi ozve a dohodnú si ďalšie stretnutie, avšak ďalšie stretnutie sa už nerealizovalo. Počas intervencie dňa 19.08.2021 sa maloletý J. vyjadril, že sa otcovi ozve a do konca mesiaca sa uskutoční stretnutie, avšak žiadne sa už nerealizovalo s tým, že maloletý sa vyjadril, že nemal čas. Na spoločnej intervencii dňa 22.09.2021 sa s rodičmi aj s maloletým J. dohodli na pokračujúcom poradensko-psychologickom procese zameranom na zlepšenie vzťahu otca so synom, pričom maloletý J. sa vyjadril opäť, že sa chce s otcom stretávať raz za mesiac, na čo otec reagoval, že sa chce so synom stretávať častejšie, aspoň 3x, alebo 2x za týždeň, aj na nejakú polhodinu. S otcom aj s maloletým bola dohodnutá spoločná intervencia na deň 06.10.2021, pričom otec mal záujem sa so synom stretnúť mimo úradu aj skôr, na čo syn reagoval, že sa uvidí a napíšu si. Kolízny opatrovník na záver uviedol, že komunikácia medzi rodičmi je problematická, nedokážu spolu konštruktívne komunikovať. Matka verbalizovala, že synovi nebráni a ani nebude brániť v styku s otcom, avšak stretnutia si majú dohodnúť oni dvaja medzi sebou.

16. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že za súčasnej situácie nie je vhodné zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nakoľko z vykonaného dokazovania, najmä z výsluchov účastníkov konania a z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplynulo, že komunikácia medzi rodičmi nie je dobrá, pričom vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa je jedným zo základných predpokladov pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Odvolací súd pritom prihliadol tiež na názor mal. J., ktorý je vo veku XX rokov, a tak dokáže už vyjadriť svoj názor, na ktorý súd musí prihliadať, pričom mal. J. sa vyjadril tak, že so striedavou osobnou starostlivosťou oboch rodičov nesúhlasí. Zároveň odvolací súd rozhodol, že právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú vykonávať obaja rodičia.

17. Vzhľadom ku skutočnosti, že mal. J. bude na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky, odvolací súd považoval za potrebné upraviť styk otca s maloletým J. súdnym rozhodnutím, nakoľko z výsluchu rodičov je zrejmé, že rodičia sa v tejto otázke nedokážu dohodnúť. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie došlo k podstatnej zmene pomerov v tom smere, že navrhovateľ sa v januári 2021 vrátil so Švajčiarska späť na územie Slovenskej republiky, kde od svojho návratu nepretržite žije, preto dôvody, pre ktoré v predchádzajúcom rozhodnutí nebol styk otca s maloletým upravený, odpadli. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že otec prejavuje záujem o stretávanie sa so synom a o podieľanie sa na jeho výchove v čo najväčšom rozsahu, pričom otcovi rodičovské práva neboli obmedzené, ani jeho styk s maloletým J. nebol zakázaný. Matka maloletého sa už v priebehu prvoinštančného konania, ako aj vo svojich vyjadreniach k odvolaniu vyslovila, že nebráni synovi v kontakte s otcom, frekvenciu ich stretávania však navrhovala ponechať na úvahe syna, neuviedla pritom žiadne vážne dôvody, ktoré by bránili tomu, aby sa otec s maloletým pravidelne stretával. Právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa. Odvolací súd bol preto toho názoru, že pokiaľ maloletý nebol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nemožno otcovi uprieť právo na stretávanie sa dieťaťom v čo najväčšom rozsahu, teda častejšie, ako bolo navrhované v priebehu odvolacieho konania, kedy maloletý prostredníctvom kolízneho opatrovníka navrhol stretávanie sa s otcom iba jedenkrát do mesiaca. Odvolací súd je toho názoru, že styk otca s dieťaťom jedenkrát v mesiaci je nepostačujúci, pričom aj dôvody, pre ktoré sa maloletý chce s otcom stretávať iba v tomto časovom intervale (z dôvodu, že maloletý chce tráviť svoj čas radšej s kamarátmi), nie je podstatným dôvodom, pre ktorý by mal byť styk otca s dieťaťom obmedzený. Napokon, aj v čase, kedy maloletý bude v starostlivosti otca, vzhľadom ku skutočnosti, že otcove bydlisko sa nachádza v bezprostrednej blízkosti k bydlisku matky, nie je vylúčené, aby sa maloletý J. aj počas tohto obdobia stretával so svojimi kamarátmi, nakoľko skutočnosť, že v tomto období bude maloletý v starostlivosti otca neznamena, že otec musí byť s dieťaťom nepretržite po celú dobu súdom určeného styku. Keďže odvolací súd nezistil žiadne vážne dôvody pre obmedzenie styku otca s maloletým, preto rozhodol tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým v každý páry vikend v čase od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s tým, že zároveň v priebehu odvolacieho konania apeloval na otca, aby vzhľadom k tomu, že styk s maloletým doposiaľ prebiehal iba v malom rozsahu, otec k realizácii styku pristupoval citlivo.

18. Pokiaľ ide o výživné, vec treba posúdiť podľa ust. § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, podľa ktorého plnenie výživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým nie sú schopné sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

20. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného treba skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

21. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti a tiež možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Zohľadňuje aj jeho majetkové pomery, a to, či má vyživovaciú povinnosť voči iným osobám. Pokiaľ sa preukáže, že na strane povinného došlo k poklesu alebo strate zárobku, či iného príjmu, súd musí skúmať dôvody, ktoré k tomu viedli (R 27/1970).

22. V preskúmvanej veci odvolací súd po doplnení dokazovania pred odvolacím súdom zistil, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie došlo k takej zmene pomerov na strane navrhovateľa, že bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o stanovení výšky vyživovacej povinnosti zmeniť. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané vylúčením navrhovateľa, že navrhovateľ sa v januári 2021 vrátil so Y. späť na územie Slovenskej republiky, kde odvtedy žije. Navrhovateľ je od februára 2021 nezamestnaný, nepoberá podporu v nezamestnanosti, ani žiadne dávky, nemá žiaden príjem. V konaní pred odvolacím súdom navrhovateľ uviedol výšku úspor 2 000,- eur a 50,- CHF na účte vo Y., deklaroval, že iné úspory nemá, podľa vlastného vyjadrenia si hľadá prácu. Navrhovateľove výdavky predstavujú splátku úveru v sume 190,- eur mesačne, poplatky za byt v sume 160,- eur mesačne, poplatok za poistenie v sume 80,- eur mesačne, telefón + internet v sume 80,- eur mesačne, náklady na stravu, ktorú navrhovateľ vyčísli v sume 150,- eur mesačne. Podľa jeho vyjadrenia sa v súčasnosti stravuje u matky. Z vykonaného dokazovania taktiež vyplynulo, že navrhovateľ má vyživovaciú povinnosť aj k maloletej T., ktorá sa v súčasnosti nachádza so svojou matkou vo Y. a navrhovateľ mal zanechať na jej výživu sumu vo výške 2 600,- CHF. Z vylúčením odporkyne vyplynulo, že odporkyňa je zamestnaná, jej čistý mesačný príjem predstavuje sumu 600,- eur. Maloletý J. má XX rokov, nemá výraznejšie zdravotné problémy a zvýšené náklady. Otec v konaní pred odvolacím súdom uviedol, že je schopný platiť výživné na maloletého vo výške 150,- eur mesačne. Za takto zisteného skutkového stavu bol odvolací súd toho názoru, že súčasné majetkové a zárobkové pomery otca odôvodňujú platenie výživného vo výške 200,- eur mesačne, s poukazom na to, že otec deklaroval úspory na účtoch, takže podľa názoru odvolacieho súdu je otec schopný takto určené výživné na maloletého platiť.

23. Odvolací súd zároveň vyčísli nedoplatok na výživnom za čas od rozvodu manželstva do rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý za dané obdobie predstavuje sumu 650 eur, s prihliadnutím k nerozporovanému zisteniu, že otec doposiaľ uhradil na výživu maloletého sumu 100,- eur mesačne. Nedoplatok na výživnom za polovicu mesiaca marec 2021 tak predstavuje sumu 50,- eur a za mesiace apríl až september 2021 sumu 6 x 100,- eur, spolu 650 eur, ktorú sumu súd v súlade s ust. § 232 ods. 4 CSP povolil otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne, spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

24. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keď odvolací súd nezistil žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu podľa § 370 a nasl. CMP.